

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

30.04.2025. Nr. 1-8/16

Uz 22.04.2025. Nr. 3.3-11/2025/2588N

Ekonomikas ministrijai
pasts@em.gov.lv

Informācijai:
Ministru prezidentei E. Siliņai
pasts@mk.gov.lv

Saeimas Juridiskās komisijas priekšsēdētājam A. Judinam
juridiska.komisija@saeima.lv

Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas priekšsēdētājam L. Rasimai
cilvektiesibu.komisija@saeima.lv

Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas priekšsēdētājam O. Burovam
pasvaldibas.komisija@saeima.lv

Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas priekšsēdētājam K. Briškenam
tautsaimniecibas.komisija@saeima.lv

Biedrībai "Latvijas Pašvaldību savienība"
lps@lps.lv

Latvijas Lielo pilsētu asociācijai
info@llpa.lv

Par iecerēto izklaides trokšņu tiesisko regulējumu

Reaģējot uz tiesībsarga 2024. gada 17. jūnija atzinumu pārbaudes lietā Nr. 2022-56-22B par izklaides trokšņa tiesisko regulējumu¹, Ekonomikas ministrija ir izstrādājusi un nodevusi publiskai apspriešanai trīs tiesību aktu projektus:

¹ [Tiesībsarga 2024. gada 17. jūnija atzinumu pārbaudes lietā Nr. 2022-56-22B par izklaides trokšņa tiesisko regulējumu](#)

- 1) Ministru kabineta noteikumu projektu "Grozījumi Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība"" (25-TA-458)² (turpmāk arī – Noteikumu Nr. 16 grozījumu projekts),
- 2) likumprojektu "Grozījumi Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likumā" (25-TA-461)³ (turpmāk arī – Publisko pasākumu grozījumu likumprojekts) un
- 3) likumprojektu "Grozījumi likumā "Par piesārņojumu"" (25-TA-459)⁴.

Ņemot vērā, ka minētie projekti skar pamattiesību jautājumus, tiesībsargs, pamatojoties uz Tiesībsarga likuma 4. panta pirmo daļu, 11. panta 1., 3. un 5. punktu, 12. panta 8. punktu un Ministru kabineta 2024. gada 15. oktobra noteikumu Nr. 639 "Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā" 18. punktu, uzskata par nepieciešamu sniegt viedokli.

[1] Par Ministru kabineta noteikumu projektu "Grozījumi Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība"" (25-TA-458)

[1.1] Noteikumu Nr. 16 grozījumu projekts paredz, pirmkārt, ka izklaides troksnis ir vides troksnis. Otrkārt, ja līdz šim izklaides vietām nebija noteikti skaņas robežlielumi, tad nākotnē ir paredzēts, ka vides trokšņa, ko rada dažādās izklaides vietās uzstādītās skaņu pastiprinošās iekārtas, ievērojamais robežlielums ārtelpās ir 90 dB(A) (Noteikumu Nr. 16 grozījumu projekta 2. punkts). Treškārt, Noteikumu Nr. 16 grozījumu projekts precizē kontroles pasākumus, paredzot, ka pašvaldība, pamatojoties uz attiecīgu iesniegumu, kontrolē izklaides vietās uzstādīto skaņu pastiprinošo iekārtu radītā vides trokšņa robežlielumu ievērošanu (Noteikumu Nr. 16 grozījumu projekta 2. punkts). Ceturtkārt, tiek paredzēts, ka izklaides vietās uzstādīto skaņu pastiprinošo iekārtu radītā vides trokšņa mērījumus ārtelpā veic ar trokšņa monitoringa iekārtu 15 minūtes 5 m attālumā no trokšņa avota, kura priekšā nav fizisku šķēršļu, un vismaz 1,5 m augstumā virs zemes. Attiecīgā trokšņa monitoringa iekārta tiek kalibrēta reizi trijos gados. Veiktos vides trokšņa mērījumus uzglabā 3 mēnešus (Noteikumu Nr. 16 grozījumu projekta 1., 3. un 4. punkts).

[1.2] Viens no tiesībsarga mērķiem ar 2024. gada 17. jūnija atzinumu pārbaudes lietā Nr. 2022-56-22B bija panākt līdzsvaru starp cilvēku tiesībām uz naktsmieru un tiesībām īstenot īpašumtiesības. Tiesībsargs pārbaudes lietā konstatēja, ka no valsts puses izklaides vietu īpašnieku tiesību īstenošana, t.sk. izmantojot skaņu pastiprinošās iekārtas, tiek nodrošinātas visu diennakti,

² https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/17ede493-3b95-4a34-a263-39e929acd3a9

³ https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/1e4b0812-9075-40e6-a3d3-6ea43ab047c1

⁴ https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts?search%5Bquery%5D=25-TA-459&quicksearch=

taču cilvēku tiesības uz naktsmieru (neatkarīgi no cilvēka dzīvesvietas) netiek efektīvi nodrošinātas. Tiesībsargs uzskata, ka **šo tiesību līdzsvars nozīmē, ka valsts paredz iespēju cilvēkiem naktī mierīgi gulēt, ierobežojot izklaides vietu tiesības izmantot skaņu pastiprinošās ierīces tādā mērā, ka tās netraucē cilvēka naktsmieru, vienlaikus dodot izklaides vietām iespēju pelnīt.** Minētais pamatojas apsvērumā, ka cilvēks savā mājoklī nevienu netraucē, neaizskar neviena tiesības, savukārt izklaides vietas, realizējot īpašuma tiesības, aizskar tiesības uz naktsmieru, līdz ar to likumdevējam ir pienākums “izklaides trokšņa radītājam” noteikt tādus ierobežojumus, t.sk. īpašumtiesībām, kas motivē respektēt un nepārkāpt cilvēka tiesības uz privāto dzīvi (mieru mājās) un veselībai labvēlīgu vidi. Ja valsts pieļauj, ka “izklaides trokšņa radītājs” ar savu rīcību pārkāpj citu cilvēku pamattiesības, savukārt iedzīvotāji nevar efektīvi aizstāvēt savas pamattiesības, tad valsts nav nodrošinājusi taisnīgu līdzsvaru starp šo personu interesēm.

[1.3] Noteikumu Nr. 16 grozījumu projektā līdzsvars starp šīm tiesībām nav panākts.

Pirmkārt, ir iecerēts mainīt kontroles sistēmu, taču izklaides trokšņa darbība nakts (miega) laikā nav ierobežota vispār nedz diennakts, nedz nedēļas dienu, nedz arī gada griezumā. Faktiski izklaides vietas var trokšņot nepārtraukti. Būtiskākais - izklaides vietu skaņu pastiprinošās iekārtas var tikt atskaņotas visu nakti, kad citiem ir tiesības baudīt naktsmieru. Tas ir pretrunā ar principu, ka vienu tiesību izmantošana nevar radīt citu tiesību aizskārumu. Noteikumu Nr. 16 grozījumu projekts nenovērš šo fundamentālo pamattiesību principa pārkāpumu.

Otrkārt, Noteikumu Nr. 16 grozījumu projekts paredz pieļaujamo trokšņa līmeni 90 dB(A). Nav rodams skaidrojums šādai izvēlei. No projekta anotācijas neizriet, ka to ir akceptējušas Veselības ministrija un Veselības inspekcija. Trokšņa līmenis 90 dB(A) ir ievērojami augstāks par Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” noteikto cita veida vides trokšņa līmeni nakts laikā, piemēram, maksimālais rūpniecisko objektu vides trokšņa līmenis naktī ir 55 dB(A) publiskās apbūves teritorijā (sabiedrisko un pārvaldes objektu teritorija, tai skaitā kultūras iestāžu, izglītības un zinātnes iestāžu, valsts un pašvaldību pārvaldes iestāžu un viesnīcu teritorija, ar dzīvojamo apbūvi). Trokšņa līmenis 55 dB(A) ir pieļaujams arī rūpnieciskajiem objektiem jauktas apbūves teritorijā, tai skaitā tirdzniecības un pakalpojumu būvju teritorijā (ar dzīvojamo apbūvi). Arī maksimālais satiksmes troksnis nakts laikā pieļaujams 55 dB(A). Jāvērš uzmanība, ka Satversmes tiesa 2017. gada 19. decembra spriedumā lietā Nr. 2017-02-03 atzina par neatbilstošu pamattiesībām mototrašu troksni 80 dB(A) apmērā sacensību laikā. Likumprojekta “Grozījumi Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likumā”

(25-TA-461) anotācijā ir atsauce uz Pasaules Veselības organizācijas (turpmāk arī - PVO) ieteikumiem, lai novērstu dzirdes zuduma risku pasākumos⁵. PVO rekomendācijās ir norādīts, ka pasākumos paļaujamais maksimālais vidējais skaņas līmenis ir 100 dB(A) un ka jānodrošina personīgo dzirdes aizsardzības līdzekļu pieejamība auditorijai, tostarp to lietošanas instrukcijas. Paredzētais 90 dB(A) troksnis ir dzirdes zuduma riskus saturošs. Tiesībsargs uzskata, ka izvēlētais trokšņa līmenis kopsakarā ar apstākli, ka izklaides vieta var strādāt visu nakti un atskaņot mūziku, nenodrošina tiesības uz naktsmieru.

Treškārt, Noteikumu Nr. 16 grozījumu projektā paredzētais risinājums noteikt pieļaujamo maksimālo trokšņa līmeni un uzlikt pienākumu veikt mērījumus nenovērš zemo frekvenču skaņu traucējošās sekas. Kā tiesībsargam ir norādījis sabiedrības veselības eksperts, tieši zemo frekvenču troksnis nodara lielāko kaitējumu veselībai.⁶ Zemo frekvenču skaņa traucējumu rada pat tad, ja izklaides vieta ievēro maksimālā trokšņa robežas. Tādējādi ir apšaubāma izvēlēta risinājuma efektivitāte.

Ceturtkārt, atbilstoši ekspertu viedoklim izvēlētais risinājums — noteikt pieļaujamo maksimālo trokšņa līmeni un uzlikt pienākumu veikt mērījumus — nebūs korekts, tie būs tikai indikatīvi, līdz ar to apstrīdami.⁷ Mērījumi jāveic specializētām iestādēm. Tādējādi ir apšaubāma izvēlēta risinājuma efektivitāte.

Piektkārt, izvēlētais risinājums citstarp paredz riskus izvairīties no pašvaldības kontroles. Proti, pašvaldības policijai uzsākot trokšņa mērīšanas procesu, mūzikas atskaņošanas skaļumu varēs samazināt, attiecīgi nekonstatējot pārkāpumu. Tāpat mērījumi nebūs efektīvi gadījumos, kad blakus atrodas vairākas izklaides vietas, kur troksnis saplūst, ja vien nav veikta nepārtraukta trokšņa monitorēšana izklaides vietas iekštelpās. Tādējādi ir apšaubāma izvēlēta risinājuma efektivitāte.

Noteikumu Nr. 16 grozījumu projekta anotācijā ir norādīts, ka ir vērtētas vairākas alternatīvas. Ir norādīts, ka tika vērtēta arī trokšņošanas periodu noteikšana naktī un dienā – ja izklaides vietas darba laiks pilnībā vai kādā tā daļā būtu bijis laika periodā no plkst. 23.00 līdz plkst. 7.00.

Samērīguma princips paredz, ka jāizvērtē, vai nepastāv citi līdzekļi, kuri būtu tikpat iedarbīgi un, kurus izvēloties, pamattiesības tiktu ierobežotas mazāk. Saudzējošāks līdzeklis ir nevis jebkurš cits,

⁵ [World Health Organization. 2 March 2022. WHO releases new standard to tackle rising threat of hearing loss](#)

⁶ [Trokšņu ietekme uz veselību, intervija ar RSU profesoru dr. med. Ivaru Vanadziņu](#)

⁷ Turpat

bet gan tikai tāds līdzeklis, ar kuru var sasniegt leģitīmo mērķi vismaz tādā pašā kvalitātē.⁸ No anotācijas nav rodams skaidrojums, kāpēc darba laika trokšņošanas periodu noteikšana naktī un dienā - ja izklaides vietas darba laiks pilnībā vai kādā tā daļā būtu bijis laika periodā no plkst. 23.00 līdz plkst. 7.00, nav efektīvāks par izvēlēto risinājumu. Tiesībsargs uzskata, ka risinājums ar laika ierobežojumu nav jāsaista ar darbības aizliegšanu pēc noteikta laika, bet gan skaļas mūzikas atskaņošanas ierobežojumu no plkst. 23.00 līdz plkst. 7.00. Šis risinājums neliedz turpināt darbu izklaides vietai, vienlaicīgi efektīvi nodrošināt cilvēku tiesības uz naktsmieru, proti, tad, kad cilvēki guļ, mūzika netiek atskaņota vai tiek atskaņota tādā skaļumā, ka tā netraucē naktsmieram. Šāda alternatīva nav vērtēta. Tāpat nav rodams ekonomisks skaidrojums, kāpēc projekta izstrādes gaitā apsvērtā alternatīva – pienākums izklaides vietas īpašniekam vai valdītājam aprīkot izklaides vietas iekštelpas ar trokšņa monitoringa iekārtu - rada nesamērīgu slogu komersantiem. Sabiedrībai ar konkrētiem aprēķiniem jāizskaidro, kādas ir būtiskās atbilstības izmaksas lielai daļai izklaides vietu. Pretējā gadījumā nav izskaidrojams izklaides vietu interešu pārmērīga "aizstāvība" iepretim cilvēku pamattiesību nodrošināšanai, kas nekādā veidā neaizskar citu intereses.

Sestkārt, Noteikumu Nr. 16 grozījumu projekta anotācijā ir norādīts, ka noteikumi ietekmēs iedzīvotājus/sabiedrību un izklaides vietu īpašniekus un valdītājus. Iedzīvotājus un sabiedrību tas tiešā veidā ietekmēs, jo tas paredz iesnieguma iesniegšanu pašvaldībai, kurā ietverta sūdzība par iespējamu izklaides vietās uzstādīto skaņu pastiprinošo iekārtu radītā vides trokšņa robežlieluma ārtelpās neievērošanu. Tiesībsargs vērš uzmanību, ka Noteikumu Nr. 16 grozījumu projekts tā idejiskajā tvērumā – ka izklaides vietas varēs trokšņot visu nakti – skar īpaši aizsargājamu cilvēku grupu – bērnus. Vienīgajā reizē, kad Ekonomikas ministrija aicināja Tiesībsarga biroja pārstāvi uz sanāksmi par grozījumu ieceri, t.i., 2024. gada 24. septembrī, jautājums par izklaides trokšņa tiesiskā regulējuma salāgošanu ar Bērnu tiesību aizsardzības likumu tika aktualizēts, taču Noteikumu Nr. 16 grozījumu projekts neliecina, ka tas ir ņemts vērā. Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6. panta pirmā un otrā daļa paredz, ka tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras. Visām darbībām attiecībā uz bērnu neatkarīgi no tā, vai tās veic valsts vai pašvaldību institūcijas, sabiedriskās organizācijas vai citas fiziskās un juridiskās personas, kā arī tiesas un citas tiesībaizsardzības iestādes, prioritāri ir jānodrošina bērna tiesības un intereses. Šīs personas ievēro bērna labākās intereses visās darbībās, kas tieši vai netieši skar vai var skart bērnu: 1) novērtējot jebkuru ar bērnu saistītu gadījumu; 2) rīkojoties

⁸ Sk., piemēram, [Kaspars Balodis. 11.12.2015. Pamattiesību ierobežojuma konstitucionalitātes izvērtēšana Satversmes tiesas praksē](#)

jebkādā ar bērnu saistītā lietā; 3) pieņemot jebkuru lēmumu saistībā ar bērnu. Bērnu tiesību aizsardzības likuma 4. pants paredz, ka bērna tiesības tiek aizsargātas, lai citstarp sasniegtu bērna drošību, kā arī viņa veselības un dzīvības maksimālu aizsardzību, sevišķu uzmanību tam veltot publisku pasākumu vai bērniem pieejamu publisku izklaides, sporta vai atpūtas vietu apmeklēšanas, bruņotu konfliktu, ugunsgrēku vai citu ārkārtas situāciju (plūdu, vētras, paaugstināta radiācijas līmeņa u.tml.) laikā. Tātad Bērnu tiesību aizsardzības likums paredz bērnu tiesību prioritātes nodrošināšanu visos līmeņos, t.sk. arī likumdevējam pieņemot normatīvos aktus. Tiesībsarga izpētē par mototrašu troksni, ko analizēja Satversmes tiesa 2017. gada 19. decembra spriedumā lietā Nr. 2017-02-03, Rīgas Stradiņa universitātes eksperti sniedza atzinumu par trokšņa ietekmi uz bērnu veselību, norādot, ka bērniem, kuri ilgstoši uzturas trokšņainā vidē, ir paaugstināts simpātiskās nervu sistēmas tonuss, palielināti stresa hormonu līmeņi un paaugstināts asinsspiediens. Ilgstoši iedarbojoties troksnim agrā bērnībā, tiek traucēta lasīšanas apguve un samazinās motivācijas spējas.⁹ No Noteikumu Nr. 16 grozījumu projekta izriet, ka arī bērniem netiks nodrošinātas tiesības uz naktsmieru, kas rada potenciālu bērnu veselības apdraudējumu. Noteikumu Nr. 16 grozījumu projekts neatbilst Bērnu tiesību aizsardzības likuma 4. un 6. panta prasībām.

Septītkārt, Noteikumu Nr. 16 grozījumu projekta anotācijā ir norādīts, ka Tiesībsarga birojam būs jāveic tiesiskā regulējuma pēcpārbaudes (ex-post) izvērtējums. Tiesībsargs iebilst šādai norādei, ņemot vērā, ka tiesībsarga kompetencē ir izvērtēt pamattiesību ievērošanu, nevis konkrētu trokšņa mērījumu kontroles efektivitāti. Pēcpārbaudes (ex-post) izvērtējums ir jāveic tam, kas ir atbildīgs par attiecīgo regulējumu. Turklāt šāda uzdevuma došana tiesībsargam ir pretrunā ar tiesībsarga neatkarības principu.

Astotkārt, tiesībsargs vēlas norādīt, ka neatbalsta Noteikumu Nr. 16 grozījumu projektā iecerētās izmaiņas kopumā. Tiesībsargs iesaka attiekties no iecerētā regulējuma, bet tā vietā papildināt Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" 8. punktu ar noteikumu, kas pašvaldībai dod tiesības ar saistošajiem noteikumiem regulēt skaņu pastiprinošo iekārtu izmantošanas nosacījumus attiecīgās pašvaldības izklaides vietās. Minētais risinājums dotu iespēju pašvaldībai atkarībā no tās izklaides vietu īpatnībām sabalansēt cilvēku tiesības uz naktsmieru un izklaides vietu tiesības uz īpašumu.

⁹ Nav publiskots. Atzinums ir Tiesībsarga biroja lietvedībā.

Tiesībsargs rosina - papildināt Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" 8. punktu ar 8.3. apakšpunktu šādā redakcijā: "8.3. skaņu pastiprinošo iekārtu izmantošanas nosacījumus attiecīgās pašvaldības izklaides vietās."

Otrs risinājums – Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" jānosaka vienota kārtība, ka izklaides vietās skaņu pastiprinošās iekārtas ir aizliegts izmantot no plkst. 23.00 līdz 7.00, izņemot, ja trokšņa līmenis nepārsniedz 35 dB (A). Izvēlētais trokšņa robežlielums atbilst Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" 4. pielikumā norādītajam viesnīcu, viesu māju un moteļu numuru trokšņa līmenim naktī.

Tiesībsargs rosina - papildināt Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" 12. punktu ar teikumu "Izklaides vietās skaņu pastiprinošās iekārtas ir aizliegts izmantot no plkst. 23.00 līdz plkst. 7.00, izņemot, ja trokšņa līmenis nepārsniedz 35 dB (A)". Noteikumu ievērošanu varētu īstenot pašvaldības policija, izmantojot trokšņa mērītājus vai arī uzliekot pienākumu izklaides vietām ierīkot trokšņa kontroles monitoringa iekārtas.

[2] Par likumprojektu "Grozījumi Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likumā" (25-TA-461)

[2.1] Publisko pasākumu grozījumu likumprojekts paredz, pirmkārt, ka publiskā pasākumā publiskā ārtelpā ievērojamais vides trokšņa robežlielums ir 100 dB(A) (likumprojekta 3. pants). Otrkārt, pašvaldībai ir tiesības noteikt lielāku trokšņa robežlielumu par 100 dB(A) (likumprojekta 4., 5. pants). Treškārt, ir paredzēts kontroles mehānisms, vai noteiktie robežlielumi tiek ievēroti. Proti, lai pārliecinātos par publiskā ārtelpā rīkotā publiskā pasākumā ievērojamo vides trokšņa robežlielumu ievērošanu, pašvaldība var veikt vides trokšņa mērījumus. Šos vides trokšņa mērījumus veic ar trokšņa monitoringa iekārtu 15 minūtes vismaz 1,5 m augstumā virs zemes pie skaņu pults vai pasākuma auditorijas vidū, ja publiskā pasākumā nav skaņu pults. Attiecīgā trokšņa monitoringa iekārta tiek kalibrēta reizi trijos gados. Veiktos vides trokšņa mērījumus uzglabā 3 mēnešus (likumprojekta 7. pants).

Lai arī tiesībsargs 2024. gada 17. jūnija atzinumā pārbaudes lietā Nr. 2022-56-22B nebija analizējis Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likuma problemātiku izklaides trokšņa aspektā, Publisko pasākumu grozījumu likumprojektā tomēr ir atsauce uz minēto atzinumu kā risinājuma

vadlīniju. Ievērojot minēto, tiesībsargs pauž viedokli par piedāvāto risinājumu un iespējamām uzlabojumiem.

Pirmkārt, kā jau minēts, Publisko pasākumu grozījumu likumprojekts paredz, ka publiskā pasākumā publiskā ārtelpā ievērojamais vides trokšņa robežlielums ir 100 dB(A). Minētais robežlielums ir maksimāli pieļaujamais publiskos pasākumos atbilstoši PVO rekomendācijām. Atzīmējams, ka šis robežlielums arīdzan ir bez laika ierobežojuma, kas nav vērsts uz līdzsvara veidošanu attiecībā uz cilvēka tiesībām uz naktsmieru. Tiesībsargs uzskata, ka Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likums ir papildināms ar normu, kas noteiktu vispārēju publisku pasākumu ārtelpā norises laiku no plkst. 07.00 līdz plkst. 23.00, citstarp paredzot īpašus izņēmuma gadījumus, kad pašvaldība var noteikt ilgāku norises laiku. Attiecībā uz bērnu pasākumiem jāparedz vēl īsāks norises laiks – līdz plkst. 22.00, saskaņojot šo prasību ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 50.² panta piekto daļu. Izņēmumi varētu būt valsts svētku pasākumi.

Otrkārt, tiesībsargs nerod racionālu izskaidrojumu, kādēļ pašvaldībai tiek dotas tiesības lemt par trokšņa robežlieluma palielināšanu, bet netiek dota iespēja lemt par trokšņa robežlieluma samazināšanu. Iedzīvotāju interešu samērošanas nolūkos ir jāparedz pašvaldības tiesības lemt arī par mazāku trokšņa līmeni. Pretējā gadījumā netiek sasniegts pietiekams dažādu interešu efektīvs līdzsvars.

Treškārt, būtiski atrunāt, ka trokšņa robežlielums 100 dB(A) neattiecas uz publiskiem pasākumiem autosportā un motosportā, kas norisinās apdzīvotā vietā (pilsētā vai ciemā) izvietotā atklātā autosporta un motosporta bāzē. Pretējā gadījumā veidojas normu kolīzija ar Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" 15.¹ punktu, kas paredz citu trokšņa līmeni minētajām sacensībām. Tiesībsargs aicina papildināt Publisko pasākumu grozījumu likumprojektu ar attiecīgu nosacījumu.

Ceturtkārt, Publisko pasākumu grozījumu likumprojekta anotācijā norādīts, ka Tiesībsarga birojam būs jāveic tiesiskā regulējuma pēcpārbaudes (ex-post) izvērtējums. Tiesībsargs iebilst šādai norādei, ņemot vērā, ka tiesībsarga kompetencē ir izvērtēt pamattiesību ievērošanu, nevis konkrētu publisko pasākumu trokšņu kontroles efektivitāti. Pēcpārbaudes (ex-post) izvērtējums ir jāveic tam, kas ir atbildīgs par attiecīgo regulējumu. Turklāt šāda uzdevuma došana tiesībsargam ir pretrunā ar tiesībsarga neatkarības principu.

[3] Par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par piesārņojumu"" (25-TA-459)

Likumprojektā "Grozījumi likumā "Par piesārņojumu"" ir paredzēts noteikt, ka kontroli par pārkāpumiem attiecībā uz izklaides vietās uzstādīto skaņu pastiprinošo iekārtu radīto vides troksni veic pašvaldības policija.

Minētais risinājums ir paredzēts saistībā ar pārējo likumprojektu konceptuālo risinājumu. Šis risinājums ir vērtējams kopsakarā ar turpmākajām pārējo likumprojektu saturiskajām izmaiņām, tā kā tiesībsargam ir būtiski iebildumi par tiem.

Vienlaikus tiesībsargs aicina Saeimas komisijas pievērst uzmanību izklaides vietu trokšņa problemātikai, kas valstiski nav sakārtota vairāk kā desmit gadus.

Ar cieņu
tiesībsargs

Juris Jansons